

Vol. 35 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, 8. kerros, FIN-02100 Espoo
puh. 0400 578 901
faksi 09 3296 1520
toimitus@kemia-lehti.fi

Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-chief
DI Leena Laitinen 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimittaja • Redaktör • Editor
Päivi Ikonen 0400 139 948
paivi.ikonen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout
K-Systems Contacts Oy
Päivi Kaikkonen 03 714 1614
taitto@kemia-lehti.fi

Sihteeri • Sekreterare • Secretary
Irja Hagelberg 0400 578 901
irja.hagelberg@kempulssi.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements

ilmoitukset@kemia-lehti.fi
Myyntipäällikkö • Forsäljningschef • Sales Manager
Arja Sipilä 040 827 9778
arja.sipila@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions

puh. 0400 578 901, faksi 09 3296 1520
tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilaushinnat

Kotimaassa 80 euroa, muut maat 120 euroa
Kouluille 40 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 80 euro,
övriga länder 120 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 120
Irtonumero/Lösnummer/Single copy EUR 10
(special issue 5/2008 EUR 15)

Osoitteenmuutokset

Suomen Kemian Seura
puh. 010 425 6300, faksi 010 425 6309
toimisto@kemianseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher Kempulssi Oy

Toimitusjohtaja • Verkst.direktör • Managing Director
Leena Laitinen
Pohjantie 3, 8. kerros
FIN-02100 Espoo
puh. 040 577 8850
leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Toimitusneuvosto

• Redaktionsråd • Editorial Board

Kehityspäällikkö Susanna Eerola,
Mittatekniikan keskus
Toimitusjohtaja Saara Hassinen,
Suomen Bioteollisuus FIB
Toimittaja Päivi Ikonen, *Kemia-Kemi*
Professori Maarit Karppinen, TKK
Päätoimittaja Leena Laitinen, *Kemia-Kemi*
Akatemiatutkija Jan Lundell, Helsingin yliopisto
Tutkimuskeskuksen johtaja Ilkka Pollari, Kemira Oyj
Apulaisjohtaja Juha Pyötsiä, Kemianteollisuus ry
DI Leif Ramm-Schmidt, Chemitec Consulting Oy
Professori Markku Räsänen, Helsingin yliopisto
Tiedotuspäällikkö Sakari Sohlberg, VTT

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Painos • Upplaga • Printing order 5 600
Forssa 2008
Forssan Kirjapaino
ISO 9002

PÄÄKIRJOITUS

10. marraskuuta 2008

Kuumia grillihiiliä

Jos et ensi kesänä löydä mökkipaikkasi kyläkaupasta grillihiiliä, syy ei välttämättä ole kauppiaan. Mahdollista on, että toimitukset ovat jumittuneet rajalle, koska maahantuojat eivät hoksanneet ajoissa esirekisteröidä tuotettaan. EU:n virallisessa lehdessä ja kemikaaliviraston nettisivuilla julkaistu kemikaali-

asetuksen uusi poikkeusliite ei tavoittanut niitä.

Huoli kemikaaliasetus Reachin onnistumisesta voimistuu aineiden esirekisteröinnin lähestyessä loppuaan. Kun aikaa takarajaan on enää viikkoja, esirekisteröintejä tehneitä yrityksiä on toimijoiden kokonaismäärään nähden hälyttävän vähän. EU:n alueelle näyttää vääjäämättä muodostuvan kahden kerroksen kemikaalimarkkinat, lailliset ja harmaat.

Esirekisteröinnin laistavat yritykset voidaan jakaa karkeasti kolmeen ryhmään: niihin, jotka eivät tiedä, niihin, jotka eivät osaa, ja niihin, jotka eivät halua. Viimeksi mainitut ottavat tietoisesti suuren riskin luottaessaan siihen, että lain valvonta epäonnistuu. Reachia ei peruta.

Isomman ryhmän muodostavat ne yritykset – tyypillisesti pienet tai keskisuuret maahantuojat – joilla ei ole lainkaan tietoa tai vain hämähäkä käsitys siitä, että kemikaaliasetus koskee myös niitä. Nämä yritykset heräävät liian myöhään tilanteessa, jossa lastin tarkastava tullimies kysyy esirekisteröinnistä.

Osaaminen on iso ongelma etenkin EU:n ulkopuolisille toimijoille. Itse esirekisteröinti on suhteellisen helppoa, mutta asetukseen säädetty ainoan edustajan käytäntö ei. Liian myöhään toimiin ryhtyneet jäävät auttamatta junasta.

Ongelmia on riittänyt myös lainkuuliaisilla yrityksillä. Ohjeita ja tulkintoja on jouduttu odottamaan, ja kemikaaliviraston IT-järjestelmä on ajoittain takkuillut. Marraskuun lopulle ennakoidaan ruuhkaa, jota sekä toivotaan että pelätään.

Sen paremmin kemikaaliviraston väkeä kuin asetuksen toimeenpanoa valvovia viranomaisia ei käy kateeksi. Kemikaalivirasto joutuu arvostelun kohteeksi, vaikka se on syytön asetuksen ongelmakohtiin. Kansalliset viranomaiset ovat vaikeuksissa yrittäessään alimitoitetuilla resursseilla selvittää asetuksen tuomasta työtaakasta.

Pelkästään vastausten muotoilu usein kysyttiin kysymyksiin on sujunut nihkeästi työryhmissä, joissa on edustajia kaikista jäsenmaista. Tulkintojen, valvonnan ja sanktioiden yhdenmukaistaminen koko EU:n alueella on mahdotonta.

Käytännössä tehokkain valvonta toteutuu yritysten itsensä kautta. Jo nyt yritykset haluavat eri keinoin varmistaa, että ne saavat vain asetuksen vaatimukset täyttäviä aineita.

Jos Reachin ulkopuolelle jää iso joukko yrityksiä, viranomaiset joutuvat pahaan välikäteen. Lain kirjaimellinen tulkinta ja tehokas valvonta tekevät lopun monesta yrityksestä, myös sellaisista, jotka tähän asti ovat hoitaneet velvollisuutensa tunnollisesti.

Vaikutukset ulottuisivat koko toimintaketjuun ja lopulta kuluttajiin, joiden piti olla kemikaaliasetuksen varsinaisia voittajia.

Leena Laitinen

Kemia-lehden myyntipäällikkö **Arja Sipilä** on osa-aikaisella opintovapaalla vuoden loppuun asti.

Ilmoitusasioissa teitä palvelevat Arja Sipilän ohella päätoimittaja **Leena Laitinen** ja taluspäällikkö **Irja Hagelberg**. Yhteystiedot löytyvät viereisestä tietolaatikosta.